Europees Parlement
2024-2029

Commissie cultuur en onderwijs
De voorzitter

6.2.2026

Mevrouw Elissavet Vozemberg-Vrionidi
Voorzitter
Commissie vervoer en toerisme
BRUSSEL

Betreft: Advies inzake het verbeteren van de connectiviteit, het behoud van cultureel erfgoed en het stimuleren van lokale excellentie in het Europees toerisme: bestemmingsbeheer en groei van het regionale toerisme (2025/2120(INI))

Geachte mevrouw Vozemberg-Vrionidi,

In het kader van bovengenoemde procedure is de Commissie cultuur en onderwijs ermee belast een advies uit te brengen aan uw commissie. Tijdens haar vergadering van 5 november 2025 heeft zij besloten dat advies in briefvorm uit te brengen. Zij heeft de kwestie tijdens haar vergadering van 27 januari 2026 onderzocht en haar advies tijdens die vergadering goedgekeurd[1]. Hierbij verzoek ik de bevoegde Commissie vervoer en toerisme onderstaande suggesties in haar verslag op te nemen:

SUGGESTIES

A. wijst erop dat de culturele en de creatieve sector pijlers zijn van duurzame groei, sociale cohesie en concurrentievermogen in de Europese Unie, en dat er in 2024 meer dan 7,9 miljoen mensen een cultureel beroep hadden, wat ongeveer 3,8 % van de totale werkgelegenheid is, en dat er in deze sectoren ongeveer 1,2 miljoen bedrijven actief waren, waaronder 99 % kmo's, en dat dit 3,95 % van de Europese toegevoegde waarde vertegenwoordigt;

B. beschouwt cultureel toerisme in al zijn vormen, waaronder sporttoerisme, als een van de

[1] Bij de eindstemming waren aanwezig: Nela Riehl (voorzitter), Diana Riba i Giner (ondervoorzitter), Hristo Petrov (ondervoorzitter), Zsuzsanna Borvendég, Laurence Farreng, Gabriela Firea, Loucas Fourlas, Mario Furore, Chiara Gemma, Sunčana Glavak, Maria Guzenina, Hannes Heide, Łukasz Kohut, Giusi Princi, Sabrina Repp, Manuela Ripa, Sandro Ruotolo, Joanna Scheuring-Wielgus, Anthony Smith, Marco Squarta, Zoltán Tarr, Eugen Tomac, Ivaylo Valchev, Annamária Vicsek, Milan Zver, Adrián Vázquez Lázara (lid als bedoeld in artikel 216, lid 7, van het Reglement) en Pál Szekeres (lid als bedoeld in artikel 216, lid 7, van het Reglement).

belangrijkste aanjagers van toerisme in Europa, en wijst erop dat toerisme lokale economieën positief kan beïnvloeden, goede praktijken op het gebied van het behoud en de authentieke interpretatie van cultureel erfgoed kan bevorderen en de culturele diversiteit van Europa onder de aandacht kan brengen;

C. wijst erop dat bergachtige, ultraperifere, maritieme, plattelands- en afgelegen gebieden unieke landschappen, culturele aspecten en tradities te bieden hebben en dat het verbeteren van de vervoersverbindingen van groot belang is om lokale gemeenschappen in staat te stellen te blijven bestaan, te werken en te gedijen, met behoud van de culturele eigenheid en identiteit;

D. overwegende dat overtoerisme en andere vormen van niet-duurzaam toerisme schadelijke gevolgen kunnen hebben voor het cultureel erfgoed en ertoe kunnen leiden dat de kosten van levensonderhoud stijgen en dat de huisvestingscrisis verergert; overwegende dat door doeltreffend gebruik te maken van beheersplannen waarin rekening wordt gehouden met de belangen van lokale gemeenschappen, een positieve bijdrage kan worden geleverd aan de bescherming van cultureel erfgoed, waarbij unieke culturele goederen op duurzame en verantwoorde wijze worden benut en tegelijkertijd innovatie, concurrentievermogen en duurzame economische groei worden bevorderd;

1. wijst erop dat alle vormen van cultureel erfgoed, zowel materieel als immaterieel cultureel erfgoed, moeten worden beschermd vanwege de educatieve waarde ervan voor toekomstige generaties en vanwege het feit dat zij belangrijk zijn voor het versterken van onze regionale, nationale en Europese identiteit en het bevorderen van culturele diversiteit, sociale cohesie en duurzame economische ontwikkeling;

2. wijst erop dat het belangrijk is dat lokale gemeenschappen en cultureel erfgoed, waaronder cultuurlandschappen, centraal worden gesteld bij de besluitvorming over het beheer van alle toeristische activiteiten, met inbegrip van culturele, sportieve en welzijnsactiviteiten, om ervoor te zorgen dat ook de burgers en culturele hulpbronnen voordeel hebben bij deze activiteiten;

3. dringt er bij de lidstaten op aan campagnes voor cultureel toerisme te lanceren die erop gericht zijn minder bekende en minder bezochte bestemmingen en achterstandsgebieden onder de aandacht te brengen, met als doel een evenwichtiger cultureel toerisme tot stand te brengen, op basis van een bottom-upbenadering bij de beleidsvorming en de strategische planning en bij het bestemmingsbeheer;

4. spoort de lidstaten aan te werken aan een flexibel aanbod op het gebied van cultureel en duurzaam toeristisme, waarmee kan worden ingespeeld op de steeds diversere behoeften van toeristen, de redenen waarom zij reizen, trends en seizoenspatronen, waarbij het aanbod wordt onderverdeeld in gerichte toeristische sectoren (gastronomie, welzijn, natuur) door nauwe samenwerking te bevorderen tussen de publieke en de particuliere sector, en tevens culturele en sportieve activiteiten als toeristische bezigheid onder de aandacht te brengen;

5. wijst erop dat digitale technologieën en artificiële intelligentie een zeer belangrijke rol kunnen spelen bij het verbeteren van de zichtbaarheid, het beheer van bezoekersstromen, het vermogen om grote aantallen toeristen te verwerken, de toegankelijkheid van cultureel erfgoed en de mogelijkheden om daarvan te genieten, en

dat met name kleinere gebieden en gebieden met een ongunstiger ligging hier voordeel van kunnen hebben, omdat op die manier leegloop van die gebieden en woestijnvorming kunnen worden voorkomen en de leefbaarheid in die gebieden behouden kan blijven; benadrukt dat bij de invoering van AI- en digitale instrumenten een mensgerichte en op rechten gebaseerde aanpak moet worden gevolgd;

6. pleit voor investeringen in digitalisering van culturele inhoud en verbetering van de digitale vaardigheden van personen die werkzaam zijn in de culturele sector, maar benadrukt daarbij dat digitale instrumenten een aanvulling moeten vormen op en niet in de plaats mogen komen van fysieke culturele ervaringen en toerisme met een basis in de plaatselijke gemeenschap.

7. wijst erop dat als bepaalde locaties te kwetsbaar zijn om fysiek te worden bezocht, digitale technologieën en innovatieve instrumenten kunnen worden ingezet als alternatief;

8. verzoekt de lidstaten om financiering beschikbaar te stellen voor ecologisch duurzame ontwikkeling, onder meer met betrekking tot het vervoer van en naar culturele locaties en het vervoer ter plaatse, om een duurzaam bestemmingsbeheer te waarborgen, lokale welvaart te bevorderen en de sociale cohesie in de Europese Unie te versterken;

9. wijst erop dat het nieuwe strategische kader voor cultuur, het cultuurkompas voor Europa geheten, en initiatieven op het niveau van de Unie, zoals DiscoverEU, de Culturele Hoofdsteden van Europa en het Europees erfgoedlabel, waardevolle instrumenten zijn die ingezet kunnen worden om het Europees cultureel erfgoed toegankelijker te maken voor jongeren, met name kansarme jongeren; is er voorstander van dat jongeren op zinvolle wijze betrokken worden bij bestuursstructuren op het gebied van cultuur en toerisme;

10. wijst erop dat culturele routes en langeafstandswandelpaden, zoals de Europese culturele routes, een stimulans vormen voor duurzaam toerisme met een basis in de lokale gemeenschap; pleit voor nauwere Europese samenwerking met gedeelde duurzaamheidsnormen, aandacht voor erfgoed en de bescherming ervan, gecoördineerde bewegwijzering en toegankelijkheid, om mensen uit alle landen nog meer gelegenheid te bieden kennis te nemen van andere culturen;

11. dringt aan op strategieën voor cultureel toerisme waarin het verbeteren van toegankelijk een prioriteit is, om alle mensen, ook personen met een handicap, in de gelegenheid te stellen culturele ervaringen te beleven.

Hoogachtend,

Nela Riehl

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

De rapporteur voor advies, mevrouw Lara Magoni, verklaart onder haar exclusieve verantwoordelijkheid geen input in het advies te hebben opgenomen van belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister[1] vallen of van vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades, die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moeten worden vermeld.

[1] Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).